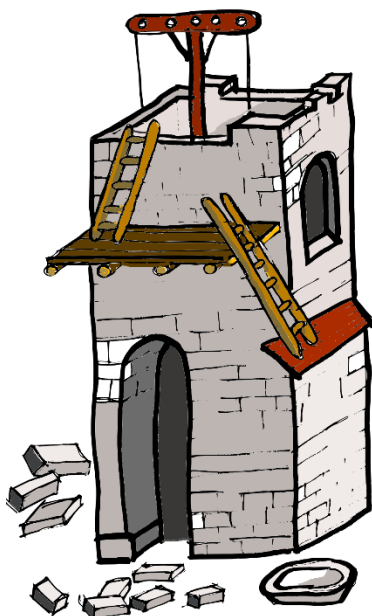

6. JINDŘICHŮV HRADEC - KAŠE

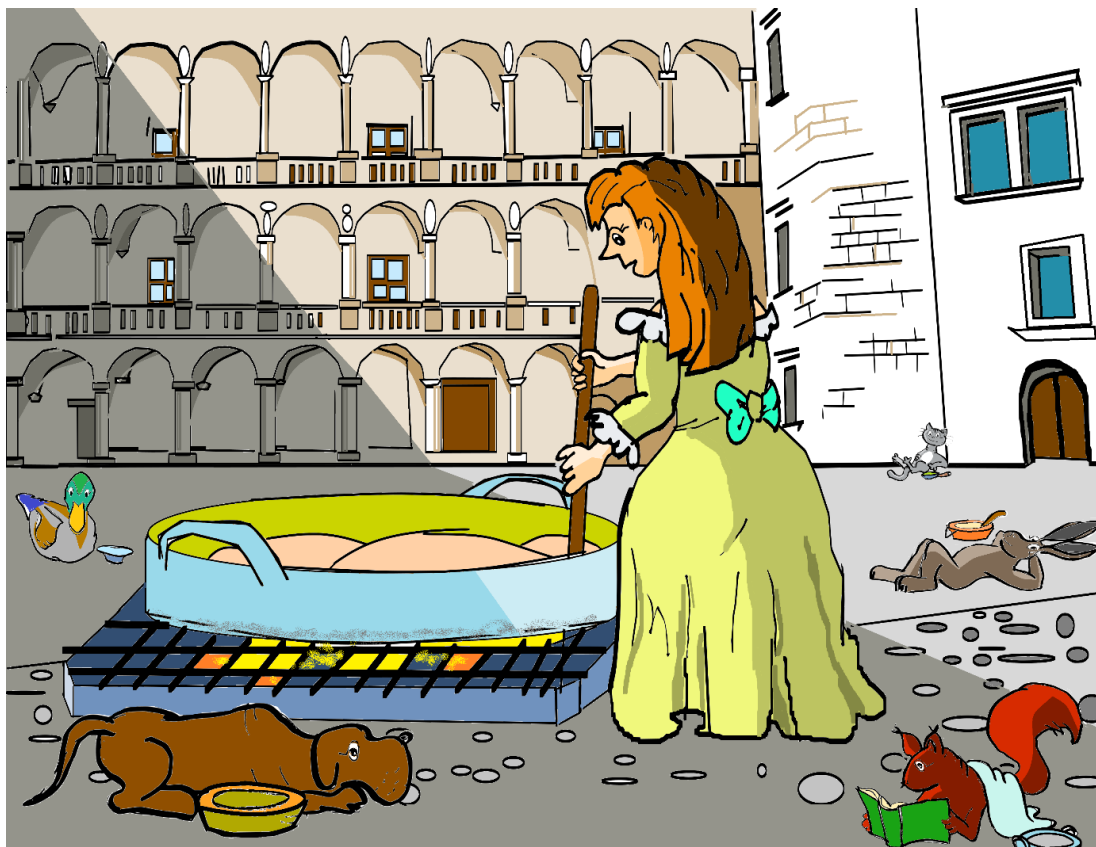
Tak jako "šaty dělaj člověka", tak i krása rodového sídla dělá šlechtický rod. Jako si mnohé šlechtické dcery často převlékali róbu, tak i mnohé šlechtické rody proměňovaly tvář svých rodových sídel. Snad nejrozšafnější nejrozsmarnější princeznou mezi jihočeskými hrady a zámky je Jindřichův Hradec.

Žádný jiný hrad ani zámek neměnil svou tvář tak často jako právě Jindřichův Hradec. Vždyť v průběhu osmi staletí byl původní hrad, později reprezentační zámek měněn ne osmkrát, jak by někdo mohl čekat jednou za sto let, ale hned desetkrát. Asi časté války, mohl by si někdo pomyslet. Ani války, ani katastrofy, ani nečekané zemětřasy. Z vnitřní touhy po kráse to páni z Hradce dělali. Chtěli ukázat světu, pestrou bohatost místního kraje a dobrosrdečnost místního lidu.

Jedna z těchto přestaveb probíhala i za pana Jindřicha. Rozuměno z Hradce. Nový hrad vyrůstal jako vrba z potočního břehu. Radost se podívat. Každý den mohli kolemjdoucí pozorovat nové přírůstky. Až by jeden, kdo by to viděl, kdyby byl býval tudy šel, hnedle by myslel, že se tu snad čaruje, nebo co.

Poddaní pracovali nad své povinnosti. Nejen, že plnili pokyny a příkazy parlérů, ale sami přicházeli s nápady, jak stavbu urychlovat a vylepšovat nejednu finesu celého díla. Velké zasloužení na té chuti do díla, usměvavých tvářích a gejzírům nápadů a rukám, co se k jiným rukám ochotně vinou, při řetězovém podávání cihel, tašek a fanek s vápnem, měla manželka pana Jindřicha. Jmenovala se Markéta. Markéta z Hradce. Laskavá, hodná, usměvavá. A bylo radost dělat ji radost.

Hrnečku vař tady nepomůže, nejvíc by mi asi pomohlo "hrnečku řed", nějak mi ta kaše tuhne

Skoro každý den obšťastnila stavbu svou návštěvou a nadzvedáváje sukni, aby si jí od sutí neumounila, nešetřila chválami. Vyzývala stavebníky, aby nezapomínali ani na odpočinek a hlavně na modlitbu, aby jejich dílo mohlo být Pánem Bohem požehnáno, neboť dobře věděla, co je psáno v Knize knih, že se darmo namáhají stavitelé, pokud s nimi nestaví Hospodin. Své časté návštěvy zakončovala slibem.

"Když se dílo podaří,
pošmáknem si nad kaší."

veršovala rozverně princeznička.

"Dobrou sladkou kaši nechám pro všechny navařit. A budete baštit vy, i vaše děti, dokud bude tento krásný zámek zde stát." Dodávala na vysvětlenou.

Lidé se měli k dílu, vápno hasili, míchali maltu, otesávali kámen, měřili, rozměřovali, balvan k balvanu kladli, i si po sobě zametali a Hradec pana Jindřicha se tyčil, vzpínal a sílil. A než na dveře zaklepala cukrářka zima s bílou polevou, kterou všechny svoje dorty zdobí, sídlo bylo nejen pod střechou, ale i hotovo. A paní Markéta ani na chvíli nezaváhala se splněním toho, co zaslíbila. Oslava byla velkolepá muzikanti hráli, stavebníci a stavebnice tancovali, potom si to zase prohodili, stavebníci a stavebnice tancovali a hráli muzikanti. Kejklíři kejklovali, popíjelo se a baštilo co hrdlo, pajšlik a dokonce i mlsné jazýčkovno ráčilo. A když hodovní veselí utichlo, všichni si několik dní trochu odfrkli, pozvala paní Markéta všechny lid znovu, a znovu všechny obdarovala. Tentokrát už ne pečínkami, ale tou slíbenou sladkou kaší. Pro všechny příjemná sladká tečka po nedávném hodokvasu, ale hlavně pro všechny nová tradice. Od té doby přicházel lid vždy na Zelený Čtvrtek, když zazněl pokyn věžním zvonem, na velkolepé shromáždění, kde byli všichni každý rok obdarováni sladkou kaší.

A jestli to ta popleta pověst nepomotala, tak sem chodili na sladkou kaši i pidimužáci, kteří tehdy prý při stavbě hradu taky přiložili ručku k dílu. Jeden z nich si odložil trakárek, aby měl volné ruce na miskou s kaší, podnůsek s paštikovým chlebíčkem s ploticovým plátkem a ještě pod paždí aby si mohl vzít hrnek se zázvorovou limonádou.

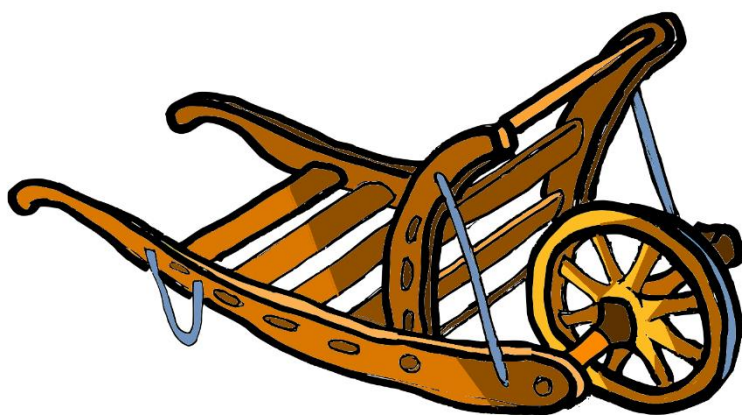
Nějaký hodovník ten jeho trakárek prý ale koutkem oka zahlédl. Roztomiloučký trakárek. Kaši si odložil a že ho vezme domů dětem na hraní. Už už se těšil, na ta veselá dětská kukadla. Jenomže to nevěděl, že to jindřichohradečtí pidimužáci mají ohlídané. Sotva otevřel dveře chalupy, a na chvíli trakárek položil, než stačil zavřít, trakárek se sám nadzvedl a frrrr, frrrrr, frnk, vyjel ze dvora takovým kalupem, že ho už nikdo nedohonil. Inu, pidimužáci si své věci tehdy dost střežili. To si mohl ten hodovník spíš dojíst tu kaši.

A jak to s tím vším dopadlo? No tradice starobylá se z toho stala. Každý rok ve stejný den, dobrá sladká jáhlová kaše pro každého. To byl po staletí Jindřichův Hradec, div, že si tu kaši jindřichohradeští nedali do znaku.

Tak vida, co pověst přinesla - jako rumpálem vytáhla kouzlo z hloubky studny moudr. A téma?

Zavane li člověka životaběh k usednutí na trůn vrchnosti, už biblický Pavel takového upozorňuje, že nic neroste do nebes. Markéta z Hradce to asi na paměti měla.

/Koloským 4:1/ Páni, prokazujte služebníkům, co je spravedlivé a správné; vždyť víte, že i vy máte Pána v nebi.

Prostě a jednoduše, shrnuto do veršované říkačky:

**Kdo má všechno hotové
sedne k míse hodové**

A ještě nějaké inspirování? Ještě jiné propojení pověsti o sladké kaši s Knihou knih, kterým to na jindřichohradecku dýchne?

Markéta z Hradce uměla také dodržet slovo.

/ Matouš 5:37/ Ať je tedy vaše slovo ,ano, ano' — ,ne, ne'; co je nad to, je ze Zlého. “

Inu, stále je co navštěvovat, stále je o čem přemýšlet.